

Tantárgyi tematika
KÖVETELMÉNYEK ÉS TANTÁRGYI PROGRAM
A Polgári jog V. (Családjog) c. tantárgyból
tárgykód: AJPJT272L6
Jogász szak levelező tagozat
2018/2019. tanév II. félév

Tárgyfelelős: Dr. Heinerné Dr. Barzó Tímea, intézeti tszv. egyetemi docens

Tárgyfelelős intézet/tanszék: Polgári Jogi Tanszék

Tantárgy oktatója: Dr. Heinerné Dr. Barzó Tímea, intézeti tszv. egyetemi docens

Előtanulmányi kötelezettség: AJPJT279L5 ai

Egyidejű felvétel: -

Óraszám/hét vagy Óraszám/félév: 8 / félév

Számonkérés módja: kollokvium

Kreditpont: 3

I. A tantárgy feladata és célja

A Polgári jog V. tantárgy a családi jognak, mint a polgári jog viszonylagosan önállósult részterületének a feldolgozását tűzi ki feladatául. A képzés egyaránt hangsúlyt fektet az elméleti alapozásra, valamint a bírói gyakorlatot is felölelő tételes joganyag átadására. A családi jogi ismeretek elsajátítása polgári jogi alapképzettséget feltételez.

Az elsajátítandó tananyag kiterjed különösen a házassági vagyoni jog, az apasági vélelmek, az örökbefogadás, a tartási kötelezettség, a szülői felügyelet és a gyámság szabályaira.

II. A tantárgy tematikus leírása

2019. II. 22. (péntek) – 14.10-17.30-ig – X. ea. – Dr. Barzó Tímea – 4 óra

1. A család fogalma és funkciói. A család rendszere és alapelvei. A családjog forrásai. A házasságkötés - eljegyzés. A házasságkötést megelőző eljárás.
2. A házasság alaki kellékei. A házasság érvénytelenségének fogalma, okai, elhatárolása a nem létező házasságtól. Az érvénytelen házasság vagyoni jogi hatásai (4:36. §). A házasság megszűnése.
3. A házasság felbontása. A házastársak személyi viszonyai, jogai és kötelességei. A házastársak névviselési szabályai. A házastársi vagyonközösség fogalma, kezdete és megszűnése.
4. A házastársak közös vagyona. A közös vagyonhoz tartozás vélelmei. A házastársak különvagyona, annak terhei és tartozásai. A vagyonközösséghez tartozó vagyontárgyak használata és kezelése, a költségek és kiadások viselése általában. A foglalkozás gyakorlásához szükséges és az üzleti vagyon használatára és kezelésére vonatkozó speciális rendelkezések.
5. A közös vagyonnal való rendelkezés és az abból eredő felelősség. A házastársi vagyonközösség megszűnése, a vagyonközösség bíróság általi megszüntetése és annak jogkövetkezményei. A házastársi közös vagyon megosztása.

6. A házassági vagyoni szerződés. A házassági vagyoni szerződésben választható vagyoni rendszerek főbb jellemzői.
7. A házastársi közös lakás fogalma, az azzal való rendelkezés korlátai. A lakáshasználati szerződés. A lakáshasználat házastársak rendezése. A lakáshasználati jog ellenértékének megfizetése. A többlehasználati díj. A házastársi tartás szabályai.
8. A bejegyzett élettársi kapcsolat. Az élettársi jogviszony fogalma, az élettársak vagyoni viszonyai, az élettársak esetében érvényesülő törvényes vagyoni rendszer. Az élettársi jogviszony családjogi hatásai. Az élettársi tartás, az élettársak lakáshasználatának rendezése.

2019. IV. 26. (péntek) – 14.10-17.30-ig – XVIII. ea. – Dr. Barzó Tímea – 4 óra

9. A rokoni kapcsolat alapjai. Az apai jogállást keletkeztető tények. A házasságon alapuló apasági vélelem (a vélelem keletkezése, mögöttes apaság stb.). A vélelmekkel összefüggő egyéb kérdések.
10. Az apaság vélelmének megtámadása. Névviselés és kapcsolattartás az apasági vélelem megdöntése után. Az apaság vélelmének megdöntése nemperes eljárásban. Az anyai jogállás (negatív megállapítási per, a perindítás személyessége, az anyasági per alperesei, az anyai jogállás változásának joghatása).
11. Az örökbefogadás célja és feltételei. Az örökbefogadhatónak nyilvánítás. A nyílt és a titkos örökbefogadás. Az örökbefogadási utánkötetése, joghatásai. Az örökbefogadott gyermek vérségi származása. Az örökbefogadás hatálytalanná válása és felbontása. Névviselés, szerzett jogok védelme a felbontás után.
12. A szülői felügyelet általános szabályai. A szülői felügyelet gyakorlásának elvei. A gyermek vagyonának kezelése. A gyermek törvényes képviselote, a törvényes képviselot korlátai. A szülői felügyelet gyakorlása a szülők megállapodása alapján. A szülői felügyeleti jog gyakorlásának bírósági rendezése. A gyermek elhelyezése harmadik személynél. A gyermekétől különélő szülő jogai és kötelezettségei.
13. A kapcsolattartásra vonatkozó szabályok (tartalma, jogosultak köre). A kapcsolattartás rendezése, módja és helye. A kapcsolattartási jog korlátozása, esetleges megvonása. A szülői felügyeleti jog szünetelésének esetkörei és a szünetelés jogkövetkezményei. A családbafogadás.
14. A rokонтartás elvi alapja, feltételei. Mostohagyermek, nevelt gyermek, mostohaszülő és nevelőszülő tartása. A tartási kötelezettség és a tartásra való jogosultság sorrendje. A tartás mértéke és módja, megváltoztatása. A tartásdíj meghatározása, a tartás időtartama. A tartás megszűnése. A kiskorú és a nagykorú gyermek tartására vonatkozó különös rendelkezések. A gyámrendelés feltételei és a gyámság fajtái. A gyámság tartalma, a gyám jogai és kötelezségei. A gyámság, illetve a gyámi tisztség megszűnése.

III. Félévközi számonkérés módja vagy Aláírás feltétele vagy a félév elfogadásának feltételei

Az előadásokon a részvétel a tananyag maradéktalan elsajátítása érdekében kötelező. Az aláírás megszerzésének feltétele az előadásokon való jelenlét, melyet a tanszék rendszeresen ellenőriz. Amennyiben legalább 2 alkalommal nem volt jelen az előadásokon, akkor az aláírás pótlására a teljes félévi tananyagból a **szorgalmi időszak utolsó hetében** beszámoló útján van lehetőség. Sikertelen (60%-ot el nem érő) vagy elmulasztott beszámoló az aláírás megtagadását vonja maga után.

Az esetleges beszámoló eredménye a NEPTUN rendszerben tekinthető meg. Az **egyéni tanulmányi rendben** tanuló hallgatók a tanszékvezetővel előzetesen (!) egyeztetik tanulmányi rendjüket és abban a polgári jog elsajátítására megfelelő képzési megoldást (konzultáció legalább havonta, stb.) vállalnak.

IV. Vizgakovetelmények leírása vagy Vizsgára bocsátás feltételei vagy Számonkérés követelményei

Az előadásokon a részvétel a tananyag maradéktalan elsajátítása érdekében kötelező. Az aláírás megszerzésének feltétele az előadásokon való jelenlét, melyet a tanszék rendszeresen ellenőriz. A hivatkozott tankönyvek (jegyzetek), az előadások és a gyakorlatok során feldolgozott anyag, a Ptk. és a megjelölt egyéb hatályos jogszabályok.

A tantárgy számonkérésének módja: szóbeli vizsga. A vizsgáztatást a tanszék oktatói végzik. A hallgatók két tételt húznak. A vizsgáztatás a tételken kívüli anyagra is kiterjed.

A félévi vizsgaidőpontok a tanszéki hirdetőtáblán, a tanszéki honlapon és a Neptun rendszerben megtalálhatók. **A vizsgára bejelentkezés a Tanulmányi Bizottság által meghatározott időponttól a Neptun rendszerben lehetséges** a tanulmányi vizsgaszabályzat rendelkezései szerint. A hallgató által először meghatározott vizsganaptól eltérően a hallgató csak a tanszék által megjelölt más időpontban vizsgázhat. A vizsgatételeket és az alapkérdéseket a hallgatók rendelkezésére bocsátjuk.

A hallgatóknak a vizsga napján legkésőbb 10 óráig a vizsgáztatónál be kell jelentkezniük. Előzetes kérelem esetén (messzebről érkezvén) van csak mód 10 óránál későbbi megkezdett vizsgalehetőséghez.

V. Kötelező tananyag

- BARZÓ Tímea: A magyar család jogi rendje. Budapest, Patrocinium Kiadó, 2017. (ISBN:978-963-413-177-9)
- Jogszabály: A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény – tükrös szerkezetben (Novotni Alapítvány, Miskolc, 2015. harmadik kiadás)

VI. Ajánlott irodalom

- BARZÓ Tímea: Házassági vagyoni jog. In: Barzó Tímea - Lábady Tamás - Navratyil Zoltán – Csehi Zoltán – Kenderes Andrea: Családjog a 2013. évi V. törvény alapján. Az új Polgári Törvénykönyv szövegének rövid magyarázata ideiglenes jegyzet. Menedzser Praxis Szakkönyvtár és Gazdasági Tanácsadó Kft. Budapest, 2014. 34-135. o.
- Hegedűs Andrea: Családjog. Polgári Jog. R.I.M.Á.K. Bt. Szeged, 2018.
- A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény és a kapcsolódó jogszabályok nagykommentárja. II. kötet kapcsolódó részei (Szerk.: Osztovits András). Opten Informatikai Kft. Budapest 2014.
- Vékás Lajos (szerk.): Kommentár a Polgári Törvénykönyvhöz (Complex Kiadó, Budapest, 2014)
- BARZÓ Tímea: Deliberating the Role and Place of the Engagement as one of the institutions of Family Law: Should Parties Who Intend to Get Married be Considered as Engaged at the Same Time? In: European Integration Studies, 2011. (Vol. 9) No.1, pp. 17-25.

Miskolc, 2019. február 4.

Dr. Barzó Tímea
intézeti tsz. egyetemi docens